

II. Konferenca slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije

Ljubljana, 12. in 13. junij 2014

Združevanje potenciala slovenske pravne stroke iz sveta in domovine za pravno državo Slovenijo

Svetovni slovenski kongres je med 12. in 13. junijem 2014 pripravil II. Konferenco slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije, gre že za 28. tovrstno srečanje. Konferenca je potekala v prostorih Ustavnega sodišča Republike Slovenije, pripravili pa smo jo v sodelovanju s Pravno fakulteto v Ljubljani. Častno pokroviteljstvo nad konferenco je prevzel predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor. Navzočim je v slavnostnem govoru dejal, da ga ponovno srečanje pravnih strokovnjakov navdaja za zaupanjem, da jim ne glede na to, kako dobro so se uveljavili na tujem, za našo državo ni vseeno in da želijo sodelovati pri njenem razvoju in napredovanju. »Srečanje je izjemna priložnost za povezovanje Slovencev, ki smo tu in tam, kakor tudi za ohranjanje slovenske pripadnosti povsod, kjer smo«, je še zaključil. S slovensko himno nas je v konferenco popeljala svetovno priznana sopranistka Sabina Cvilak ob glasbeni spremljavi pianista Nejca Lavrenčiča.

Predsednik Svetovnega slovenskega kongresa in programskega odbora konference, dr. Boris Pleskovič je pozdravil udeležence in poudaril, da se ob trenutni situaciji v Sloveniji vse večim zdi tujina vsak dan bliže in tudi vse močnejša. Dodal je, da nas v prihodnosti še čaka prava domovina, ki je urejena, pravična in demokratična država blaginje, vendar le če nam sedaj uspe napraviti ključne premike.

Konference se je udeležilo preko 200 ljudi iz Slovenije, Avstrije, Italije, Hrvaške, Belgije, Luksemburga, Velike Britanije, ZDA in Kanade.

Navzoče je pozdravil tudi predsednik Ustavnega sodišča Republike Slovenije, mag. Miroslav Mozetič, ki je poudaril, da so slovenski pravniki ali pravniki Slovenci pripravljeni in sposobni skupaj iskati odgovore na zapletena vprašanja, ki jih pred njih postavlja čas, v katerem živijo in delajo. Poudaril je tri sporočila: pravna država ni uresničena enkrat za vselej, za njeno uresničitev je odgovorna vsaka generacija posebej; naša odgovornost se ni prenehala s sprejemom ustave temveč se je s tem šele začela; mogoče in nujno je pravičen pravni red udejanjati tudi v težjih, celo kriznih časih. Zaključil je: "Vsi, še posebej pravniki, smo odgovorni za pravno državo."

Danijel Krivec predsednik Komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je v pozdravnih besedah izpostavil, da je letos država Slovenija dopolnila deset let polnopravnega članstva v Evropski uniji, kar je pomemben zgodovinski mejnik, primerljiv z odločitvijo za slovensko samostojnost in neodvisnost. Na podlagi teh prizadevanj in odločitev se moramo v ta prostor še trdneje zasidrati in živeti vrednote ter načela, ki jih opredeljuje tako Ustava RS kot tudi tiste, ki jih promovira Evropska unija.

Prvi dan konference sta se z uvodnimi predavanji predstavila ustavni sodnik prof. dr. Ernest Petrič, in predavatelj na Univerzi Harvard, ddr. Klemen Jaklič. Prof. dr. Ernest Petrič je predaval o Pravni državi Republiki Sloveniji. »Vsi vemo, da je pravna država moderna demokratična država, v kateri je z ustavo in zakoni zagotovljena varnost pred samovoljo, kakršna vlada v anarhiji, in samovoljo, kakršna je značilna za totalitarizem. Problematika pravne države pa je danes morda najpomembnejši problem Slovenije. V zadnjem letu ali dveh smo priča velikim pričakovanjem po učinkovitejšem spopadu z gospodarskim kriminalom, prišlo je do nekaj spektakularnih obsodb, te utegnejo biti resni znanilci naporov za uveljavitev slovenske pravne države«. Ddr. Klemen Jaklič pa je protiutežno predaval o pravični domovini, za katero je predpogoj pravna država in obratno. Pravna in pravična država pa je v novejši dobi trčila še ob čeri globalizacije, in ne zagotavlja več temeljnega načela pravičnosti, načela, da je namreč vsak nosilec človekovega dostojanstva vreden enakega spoštovanja.

Konferenca je bila razdeljena v več sklopov. Še isti dan smo lahko prisluhnili zanimivim predstavitev vrhunskih strokovnjakov v sklopu: »Problemi pravosodja: Pogled od zunaj in znotraj«, ki ga je vodil dr. Mitja Deisinger, ustavni sodnik na Ustavnem sodišču RS. Zvrstili so se mag. Jože Kozina iz Vrhovnega državnega tožilstva RS, ki je predaval o problematiki vzpostavitve pravičnosti z vidika bančnih in privatizacijskih stranpoti v Sloveniji; Andra Pollak višja sodnica na Vrhovnem sodišču v Kanadi, ki je predstavila probleme pristojnosti sodišč; Jože Štrus, zaposlen pri Evropski komisiji v Belgiji je predstavil učinkujoče pravosodne sisteme v Evropski uniji. Damijan Terpin, samostojni odvetnik iz Italije je predstavil težave uporabe manjšinskega jezika na sodiščih v Italiji in zamejstvu. V sklopu sta predavala še Franc Testen, upokojeni vrhovni sodnik, o formalizmu pri odločanju slovenskih sodišč ter Janez Vljaj, sodnik v Sodnem svetu RS.

Sledila sta še dva sklopa: »Vloga in pomen ustavno-sodnega diskurza za izgradnjo pravičnega in učinkovitega pravnega reda«, ki mu je predsedoval dr. Lovro Šturm, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Prof. dr. Erik Kerševan, prof. dr. Ciril Ribičič, dr. Rok Svetlič in Jan Zobec so predstavili različne aspekte, ustavnega prava, ki bi lahko botrovali boljšim pravnim odločitvam in dejanjem v družbi.

Sklopu »Vizija Evrope: Slovenski pravni red v luči evropske integracije«, je predsedoval mag. Rudi Vouk iz Avstrije. Dr. Janja Hojnik, ddr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, Damjan Kukovec, dr. Jorg Sladič in mag. Renata Zagradišnik so pretresali ustavna vprašanja v relaciji z Evropsko unijo.

Drugi dan konference so potekali trije sklopi in okrogla miza. Akad. prof. dr. Marijan Pavčnik iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti je predsedoval prvemu sklopu: »Problem legitimnosti pravnega reda«. Andrej Auersperger Matić, dr. Miro Cerar, Andrej Kristan, prof. dr. Marko Pavliha in dr. Nina Peršak so s svojimi predavanji prevetrili pravno kulturo, sožitje svetovnega etosa, učinkovitost in legitimnost prava ter pravnega sistema.

Sklopu »Problemi pravnega študija«, ki mu je predsedoval prof. dr. Igor Kaučič iz Pravne fakultete v Ljubljani so vsak iz svojega vidika prikazali predavatelji: prof. dr. Albin Igličar, dr. Janez Kranjc in prof. dr. Vesna Rijavec. Izpostavili so probleme doktorskega študija prava v Sloveniji, izzive sodobnega študija prava ter slovenske izkušnje s programom Erasmus.

V sklopu "Zanimivi primeri iz prakse" so se na tem srečanju izkazale ženske: Tatjana Andoljšek iz Luksemburga, mag. Barbara Lipovšek iz Specializiranega državnega tožilstva, Nana Šumrada Slavnić iz odvetniške družbe PricewaterhouseCoopers, ter Maja Žerjal iz odvetniške družbe Proskauer Rose LPP, iz ZDA. Vsaka se je dotaknila svojega področja delovanja in predstavila značilne primere, ki so v neki državi popolnoma sprejemljivi, medtem ko so v drugi nepojmljivi.

Zadnji programski sklop »Okrogla miza: Primerjava med študijem prava v Sloveniji in v tujini«, je ob vodenju dr. Ludvika Toplaka, predstavil študente dodiplomskega in podiplomskega doma in v tujini. O svojih izkušnjah so spregovorili Kaja Batagelj, dr. Veronika Fikfak kot univerzitetna profesorica na Univerzi v Cambridge-u, Sašo Kraner, Jelena Malnar in Damjan Kukovec, podiplomski študent na Univerzi na Harvardu.

Zaključimo lahko, da smo z elito pravne srenje na srečanju ugotovili, da ima Slovenija še nekaj zdravih temeljev, ki bi jih bilo potrebno nadgraditi, pri vsem tem pa bi zadostovalo pravno znanje slovenskih pravnih strokovnjakov doma in po svetu, ki dokazujejo, da se s trdim in poštenim delom da premikati gore.

Pri Svetovnem slovenskem kongresu se zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi konference, bodisi s svojim strokovnim delom ali finančno podporo. V svojem nadaljnjem delu je vsaka uspešna konferenca vzpodbuda za nadaljnjo organizacijo tovrstnih srečanj, saj stremimo k temu, da strokovnjakom različnih področij ponudimo možnost tesnejšega sodelovanja kakor tudi uspešnejši

pretok znanja. Nadgradnja teh srečanj pa vsako leto dokazuje z uspešnim mreženjem in projekti, ki jih s svojim znanjem izvajajo slovenski strokovnjaki širom sveta. Vsi zainteresirani za pravno tematiko s tega srečanja lahko v pisarni SSK na Cankarjevi cesti 1/IV, v Ljubljani, dobijo zbornik z izvlečki predavanj in življenjepisi predavateljev ali si ga ogledajo na spodnji povezavi.